

anvendes til at bestride de med Havernes Bed-
ligneholdelse m. B. forbundne Udgifter, og det
Manglende søges bevilget ved Finantsloven.

§ 5.

Saalænge Rosenborg Driverihave overtages af Civillisten, bliver dertil af Statskassen at udrede et aarligt Tilskud af 7,000 Rbd., imod at Civillisten afholder den derved ansatte Gartners Gage, samt Udgifterne ved de for 4 Gartnerelever oprettede Fripladser.

§ 6.

Ved hver af de ovennævnte Lysthaver saavel som ved Frugttræplanteskolen antages en Opsynsmand, der har at paasee Ordens Overholdelse, at føre Tilsyn med solgte Effecters Udlevering og at udføre, hvad der iøvrigt af vedkommende Gartner i Havens Anliggender maatte paalægges ham. Opsynsmændene antages paa Opsigelse og tillægges hver, foruden fri Bolig, en aarlig Løn af 100 Rbd. For saavidt de desuden udføre personligt Arbejde, tilkommer der dem Dagløn.

§ 7.

Saa vel Gartnerens som Opsynsmændenes Bøtger overleveres Brugerne ved en lovlig Synsforretning, og have disse derefter selv at bekoste den indvendige Vedligeholdelse.

Motiverne til foranstaaende Lovforslag ere saalydende:

Efterat Indenrigsministeriet havde overtaget Bestyrelsen af de Haver, der fremtidig vilde være at vedligeholde som Statsieendom, anmodede det den under 5te August 1849 alernaadigst udnævnte Overdirecteur for Haverne om at udarbejde en Plan til Ordningen af denne Forvaltningsgreen.

Det Forslag, som derefter modtoges fra Overdirecteuren, og hvortil i det Væsentlige var benyttet en af Statsraad, Professor Schouw og Slotsgartner Røthe afgiven Betænkning, fandt Ministeriet i dets Hovedpunkter at maatte billige.

Ved at lægge en saadan Plan maatte der ikke alene tages Hensyn til den for Statskassen fordeeltigste Bestyrelse af ovennævnte Haver, men ogsaa til den Dyfordring, Staten har til, ved Siden af den tilbørlige Deconomies Sagttagelse, at befordre Gartnerkunsten

og give Leilighed til unge Menneskers Oplæring deri, for senere at kunne anvende deres Kundskaber til Udbredelse af denne for Landet vigtige Industriegreen, samt til de Fordringer, som baade i Henseende til Frembringelsernes Bessaffenhed og til Uddannelsen af Smagen for smukke Anlæg m. v. nødvendigt stilles til Haver, som drives og holdes for offentlig Regning og benyttes som offentlige Spadseregange.

Den Organisationsplan, som Ministeriet besluttede at følge, er bygget paa Adskillelsen mellem de 3 Hovedbrancher af Gartnerkunsten, til hvis Udøvelse de Ministeriet underlagte Haver frembyde Leilighed, nemlig:

1) Driveri og Blumisteri, 2) Landskabsgartneri og 3) Frugttrædyrkning.

Førstnævnte Green af Kunsten er allerede paa en særdeles heldig Maade repræsenteret ved Rosenborg Haves Blumisteri, Driverier og Frugtproduction, der ogsaa i Udlandet har erhvervet sig et fordeeltigt Omdømme. Plaanen maatte derfor rettes paa idetmindste at bevare det Standpunkt, hvorpaa denne Have i de omhandlede Retninger befandt sig, blandt andet ogsaa fordi den frembød den eneste fuldstændige Skole i sin Art for Elever.

For Landskabsgartneriet frembød Fredensborg Slotshave isærdeleshed et gunstigt Terrain. Denne Have i dens fulde Udstrækning, tilligemed Rosenborg Slots Lysthave, Frederiksborg Have med Undtagelse af Deconomihaven og eudelig Søndermarken bleve derfor som Landskabs haver underlagte en særskilt Bestyrelse.

Den ovennævnte 3die Green af Gartnerkunsten fandtes at kunne blive tilstrækkelig repræsenteret ved Frugttræplanteskolen i den saakaldte brune Dyrehave ved Frederiksborg.

Under Rigsdagens Forhandlinger om Udkastet til Finantsloven for 1850—51 blev det vel af det ene Finantsudvalg bemærket, at den Plan for Bestyrelsen af Statens Haver, der var lagt til Grund for de dertil opførte Summer, kun kunde betragtes som midlertidig, og at der ved den næste Finantslov maatte ønskes fremlagt et nyt Forslag til Havedæsenets Ordning. Forskjellige Omstændigheder, i Særdeleshed Uvissheden om, hvorvidt Rosenborg Driverihave maatte ønskes reserveret for Hofholdnings-